

- ۱- در کدام گزینه «فعل امر» با کاربرد کهن به کار رفته است؟
 (۱) به کار دوستان اندیشه کن و دوستی ایشان به احسان تازه دار.
 (۲) چون دوست نوگیری پشت بر دوستان کهن مکن.
 (۳) دوست همی طلب و دوستان کهن را برجای همی دار.
 (۴) در هر نیک و بد به ایشان مشفق باش.
- ۲- شعر «ز ورزش میاسای» سروده‌ی کدام شاعر است؟
 (۱) شهریار
 (۲) ملک‌الشعرای بهار
 (۳) پروین اعتصامی
 (۴) حدّاد عادل
- ۳- متن «دوستی و مشاورت» برگرفته از چه کتاب‌هایی هستند؟
 (۱) سیاست‌نامه - قابوس‌نامه
 (۲) سیاست‌نامه - اخلاق ناصری
 (۳) قابوس‌نامه - سیاست‌نامه
 (۴) قابوس‌نامه - اخلاق ناصری
- ۴- با توجه به متن درس «مردمان نیم دوست» چگونه به دوست یکدل تبدیل می‌شوند؟
 (۱) در کار آن‌ها اندیشه کنیم.
 (۲) دوستی آن‌ها به مردمی و احسان تازه داریم.
 (۳) در هر نیک و بد با آن‌ها مشفق باشیم.
 (۴) چون دوست نوگیریم، پشت بر دوستان کهن نکنیم.
- ۵- عنصرالعمالی کیکاووس در چه قرنی می‌زیست و به چه زبان‌هایی شعر می‌سرود؟
 (۱) قرن چهارم - فارسی و عربی
 (۲) قرن چهارم - فارسی و طبری
 (۳) قرن پنجم - فارسی و عربی
 (۴) قرن پنجم - فارسی و طبری
- ۶- کدام عبارت در مورد «خواجه نظام الملک توسی» نادرست است؟
 (۱) نظام‌الملک از وزیران و دانشمندان مشهور قرن پنجم است.
 (۲) او سی سال وزیر سلجوقیان بود و امور داخلی کشور را برعهده داشت.
 (۳) مدارس نظامیه را بنا کرد و کتاب سیاست‌نامه را نوشت.
 (۴) رصدخانه‌ی مراغه با همت او بنا شد.
- ۷- «تعداد جمله‌های» کدام بیت نادرست است؟
 (۱) تن زنده والا به ورزندگی است
 (۲) به سختی دهد مرد آزاده تن
 (۳) زورزش میاسای و کوشنده باش
 (۴) تو نیز از نیاکان بیاموز کار
 که ورزندگی مایه‌ی زندگی است (۳ جمله)
 که پایان تن پروری بندگی است (۲ جمله)
 که بنیاد گیتی به کوشندگی است (۳ جمله)
 اگر در سرت شور سرزندگی است (۲ جمله)
- ۸- کدام بیت زیر هم ردیف دارد و هم قافیه؟
 (۱) جز او را مدان کردگار سپهر
 (۲) باز آمد بوی ماه مدرسه
 (۳) ای یاد تو مونس روانم
 (۴) خروشید و جوشید و برکند خاک
 فروزنده‌ی ماه و ناهید و مهر
 بوی بازی‌های راه مدرسه
 جز نام تو نیست بر زبانم
 ز سُمّش زمین شد همه، چاک چاک

۹- عبارت زیر «چند جمله» است؟

«از حکیمی پرسیدند که دوست بهتر یا برادر؟ گفت: برادر نیز، دوست به.»

- (۱) سه جمله (۲) چهار جمله (۳) پنج جمله (۴) شش جمله

۱۰- در عبارت زیر چند «فعل دستوری» به کار رفته است؟

«پس به کار دوستان اندیشه کن و دوستی ایشان به مردمی و احسان، تازه دار و چون دوست نوگیری، پشت بر دوستان کهن مکن. دوست همی طلب و دوستان کهن را برجای همی دار تا همیشه بسیار دوست داشته باشی...»

- (۱) سه فعل امر (۲) چهار فعل امر (۳) پنج فعل امر (۴) شش فعل امر

۱۱- در کدام گزینه کلمه‌های متضاد به کار رفته است؟

- (۱) یکی را خاطر تیزتر باشد و یکی کند فهم باشد.
(۲) یکی بیش‌تر دانش دارد، یکی کم‌تر.
(۳) ای پسر مردمان تا زنده‌اند از دوستان ناگزیرند.
(۴) چون دوست نوگیری پشت بر دوستان کهن مکن.

۱۲- «ساختمان» کدام کلمه‌ی غیر ساده متفاوت است؟

- (۱) جهان دیده (۲) شاهنامه (۳) تن‌پرور (۴) فروزنده

۱۳- در کدام گزینه «منادا» به کار رفته است؟

- (۱) مشورت ناکردن در کارها ضعیف رأیی باشد.
(۲) تدبیر با دانایان و جهان دیدگان باید کرد.
(۳) یا محمد چون کاری می‌کنی، با یاران خویش تدبیر کن.
(۴) تدبیر ده تنه چون زور ده مرده باشد.

۱۴- معنی عبارت «عقل سالم در بدن سالم است» به کدام بیت نزدیک‌تر است؟

- (۱) تن زنده والا به ورزشی است که ورزش می‌سازد و کوشنده باش
(۲) زورزش می‌سازد و کوشنده باش
(۳) کسی کاو توانا شد و تندرست
(۴) نیاکانست را ورزش آن مایه دار
که ورزش می‌سازد و کوشنده باش
که بنیاد گیتی به کوشندگی است
خرد را به مغزش فروزندی است
که شهنامه ز ایشان به تابندگی است

۱۵- «مترادف» کدام کلمه نادرست است؟

- (۱) مشفق و دلسوز (۲) ناگزیر و مجبور
(۳) جهان دیده و با تجربه (۴) فضیلت و راست‌گویی

۱۶- در کدام عبارت «آرایه‌ی تشبیه» به کار رفته است؟

- (۱) هیچ شغلی بی‌مشورت نیکو نیاید.
(۲) تدبیر ده تنه چون زور ده مرده باشد.
(۳) مرد اگر بی‌برادر باشد به که بی‌دوست.
(۴) مشورت ناکردن در کارها ضعیف رأیی می‌باشد.

۱۷- متن «عمر گران مایه» برگرفته از کدام کتاب است؟

- (۱) گلستان سعدی (۲) بوستان سعدی (۳) قابوس‌نامه (۴) سیاست‌نامه

۱۸- نویسنده‌ی کتاب‌های (لطایف‌المواقف - مرام خوبان - سیاست‌نامه) به ترتیب کدام گزینه است؟

- (۱) عزلی خلخالی، پوروهاب، خواجه نظام‌الملک توسی
(۲) خواجه نظام‌الملک توسی، پوروهاب، عزلی خلخالی
(۳) ظهیری سمرقندی، امام محمد غزالی، جلال‌الدین محمد
(۴) جلال‌الدین محمد، امام محمد غزالی، ظهیری سمرقندی

۱۹- در عبارت زیر چند «فعل» به کار رفته است؟

«نان خود خوردن و نشستن از کمر زرین بستن و به خدمت ایستادن بهتر است.»

- (۱) یک فعل (۲) سه فعل (۳) چهار فعل (۴) پنج فعل

- ۲۰- شعر «راز زندگی» سروده‌ی کدام شاعر و در چه قالبی است؟
 (۱) ایرج میرزا، چهارپاره
 (۲) ایرج میرزا، شعر نو
 (۳) قیصر امین‌پور، شعر نو
 (۴) قیصر امین‌پور، چهارپاره
- ۲۱- در کدام گزینه آرایه‌ی «تشخیص» به کار نرفته است؟
 (۱) گل به خنده گفت: زندگی شکفتن است.
 (۲) زندگی لب زخنده بستن است.
 (۳) گل به راز زندگی اشاره کرده است.
 (۴) گل یکی دو پیرهن بیش‌تر زغنچه پاره کرده است.
- ۲۲- «معنی» کدام کلمه نادرست است؟
 (۱) صیف (فصل تابستان)
 (۲) شتا (فصل زمستان)
 (۳) مشقت (خواری)
 (۴) خیره (گستاخ)
- ۲۳- «نقش دستوری» ضمیر متصل (ت) در بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟
 «نیاکانت را ورزش آن مایه دار که شهنامه ز ایشان به تابندگی است»
 (۱) مفعول (۲) متمم (۳) مضاف‌الیه (۴) نهاد
- ۲۴- در کدام بیت «ترکیب وصفی» به کار نرفته است؟
 (۱) عمر گران‌مایه در این صرف شد
 (۲) به دست آهن تفته کردن خمیر
 (۳) خداوند تدبیر و فرهنگ و هوش
 (۴) ای شکم خیره به نانی بساز
 تا چه خورم صیف و چه پوشم شتا
 به از دست بر سینه پیش امیر
 نگوید سخن تا بیند خموش
 تا نکنی پشت به خدمت دوتا
- ۲۵- «زمان فعل» در کدام گزینه متفاوت است؟
 (۱) اسب سوار مقداری از راه رفته بود.
 (۲) مرد بزاز از شهر پارچه‌های گوناگون می‌خرد.
 (۳) باید بار خودم را خودم به دوش بکشم.
 (۴) خرگوش پا به فرار گذاشت.
- ۲۶- «نقش دستوری» کدام کلمه متفاوت است؟
 «مردمان تا زنده‌اند از دوستان ناگزیرند که مرد اگر بی برادر باشد به که بی‌دوست، از آن که حکیمی را پرسیدند که دوست بهتر یا برادر؟ حکیم گفت: ...»
 (۱) مردمان (۲) مرد (۳) حکیمی (۴) حکیم
- ۲۷- «ترتیب دستوری» کلمه‌ها در کدام گزینه رعایت شده است؟
 (۱) بزرگش نخوانند اهل خرد
 (۲) بخت و دولت به کاردانی نیست
 (۳) ظالمی را خفته دیدم نیم‌روز
 (۴) کرم بین و لطف خداوندگار
 که نام بزرگان به زشتی برد
 جز به تأیید آسمانی نیست
 گفتم این فتنه است خوابش برده به
 گنه بنده کرده است و او شرمسار
- ۲۸- «آرایه‌ی نوشته شده» در مقابل کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) ای به هنر سرمه‌ی چشم جهان
 (۲) غنچه با دل گرفته گفت: زندگی لب ز خنده بستن است. (تشخیص)
 (۳) مگوی انده خویش با دشمنان
 (۴) به از نیکی اندر جهان کار نیست
 خاک هنر خیز من ای اصفهان (تشبیه)
 که لا حول گویند شادی‌کنان (تلمیح)
 دو صد گفته چون نیم کردار نیست (مبالغه)

حکایت زیر را بخوانید و به سؤال‌های ۲۹ تا ۳۱ پاسخ دهید.

«هرگز از دور زمان ننالیده بودم و روی از گردش آسمان در هم نکشیده، مگر وقتی که پایم برهنه مانده بود و قدرت پای‌پوشی نداشتیم. به جامع کوفه در آمدم دلتنگ یکی را دیدم که پای نداشت. سپاس نعمت حق به جای آوردم و بر بی‌کفشی صبر کردم.»

«مرغ بریان به چشم مردم سیر
وانکه را دستگاه و قوت نیست
کم‌تر از برگ تره بر خوان است
شلغم پخته مرغ بریان است» (گلستان سعدی)

۲۹- «نقش» کلمه‌های مشخص شده در متن بالا در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) مفعول - مضاف‌الیه - قید - نهاد
(۲) مفعول - مضاف‌الیه - صفت - متمم
(۳) نهاد - مضاف‌الیه - قید - مفعول
(۴) نهاد - مضاف‌الیه - صفت - متمم

۳۰- مترادف کدام کلمه در متن نیامده است؟

- (۱) کفش (۲) نیرو و قدرت (۳) سفره (۴) خانه‌ی بزرگ

۳۱- کدام گزینه در مورد بیت‌ها نادرست است؟

- (۱) هر دو بیت دارای ردیف هستند.
(۲) بیت اول دارای یک جمله است.
(۳) بیت دوم دارای دو جمله است.
(۴) در بیت‌ها قافیه رعایت نشده است.

۳۲- «املای» کدام کلمه نادرست است؟

- (۱) شکرگزار (۲) نمازگزار (۳) بنیان‌گزار (۴) کارگزار

۳۳- کدام گزینه با ضرب‌المثل «کم گوی و گزیده گوی چون دُر» ارتباط معنایی بیش‌تری دارد؟ (تیزهوشان - ۹۲)

- (۱) کردار نکو کن، که نه سودی است ز گفتار
(۲) سخن گفتن کژ ز بیچارگی است.
(۳) دو چندان که می‌گویی، می‌شنو
(۴) دروغ‌زن ارچه گواهی راست دهد، نپذیرند.

۳۴- «نسبت معنایی» کلمه‌ها در کدام گزینه، متفاوت است؟

- (۱) مذلت و خفت و خواری
(۲) مشفق و دلسوز و مهربان
(۳) توانگر و فقیر و غنی
(۴) مشقت و درد و رنج

۳۵- «نثر» به کار رفته در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) مشورت ناکردن در کارها ضعیف‌رایی باشد.
(۲) دوستی ایشان به مردمی و احسان تازه دار.
(۳) نان خود خوردن و نشستن به که کمر زرین بستن و به خدمت ایستادن.
(۴) هیچ آفریده داناتر از پیغامبر (ص) نبوده است.

۳۶- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) عنصرالمعالی کیکاووس از امرای آل زیاد در قرن ۵ بود.
(۲) عنصرالمعالی کیکاووس به دو زبان فارسی و طبری شعر می‌سرود.
(۳) خواجه نظام‌الملک توسی وزیر معروف غزنویان در قرن چهارم بود.
(۴) کتاب سیاست‌نامه اثر خواجه نظام‌الملک توسی است و ۵۰ فصل دارد.

۳۷- در کدام بیت «آرایه‌ی جان‌بخشی» به کار نرفته است؟

- (۱) مور بدو گفت بدین‌سان جواب
(۲) کاج همسایه گفت با تندی
(۳) گران سنگ تیره دل سخت سر
(۴) هر باغبان که گل به سوی برزن آورد
غافلی ای عاشق بی‌صبر و تاب
مردم آزار از تو بیزارم
زدش سیلی و گفت دور ای پسر
شیراز را دوباره به یاد من آورد